

REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2020

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget fra 2019 til 2020.

2 FISKET ETTER SEI I 2018

Norge og EU ble i kvoteforhandlingene for 2018 enige om en TAC på 105 793 tonn i ICES statistikkområde 3a og 4. Norges andel av dette, inkludert overføring fra EU, var på 55 262 tonn. Vi byttet fra oss 880 tonn til Sverige, og avsatte 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Vi overførte 3 535 tonn ubenyttet kvote fra 2017, så total disponibel kvote for norske fartøy var på 57 907 tonn i 2018.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kunne fiske inntil 640 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde 6a nord for 56°30' N. I likhet med tidligere ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. Den 18. april 2018 var den norske kvoten beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 1: Gruppekvoter og fangst og førstehandsverdi i fisket etter sei sør for 62°N i 2018

Fartøygrupper	Forskrifts-kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	40 874	44 365	31 726	12 639	72 %	256 914
Torsketrål ¹	26 187	28 809	22 062	6 747	77 %	185 161
Seitrål	6 816	7 498	4 066	3 432	54 %	33 516
Avgrenset nordsjøtrål	1 811	1 877	2 604	-727	139 %	21 476
Pelagisk-/nordsjøtrål	6 060	6 081	2 993	3 088	49 %	16 762
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ²	100	100	100	0	100 %	560
Not	5 500	5 500	2 050	3 450	37 %	8 327
Konvensjonelle totalt	8 000	8 000	5336	2 664	67 %	54 198
Konvensjonelle havfiskefartøy			1 428			15 705
Andre konvensjonelle fartøy			3 908			38 949
Forskning og undervisning	10	10	1	9	10 %	5
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)			53	-53		242
Totalt	54 384	57 875	39 165	18 710	68 %	319 687

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 3. mai 2019.

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålernes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektoratets ukestatistikk.

² Det foreligger ikke bifangstestimat for 2017, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt; dette avregnes gruppekvoten i 2018.

3 FISKET ETTER SEI I 2019

Norge og EU ble i kvoteforhandlingene for 2019 enige om en TAC på 122 342 tonn i ICES statistikkområde 3a og 4. Norges andel av dette, inkludert overføring fra EU, er på 63 818 tonn.

ICES oppdaterte rådgivningen i februar 2019, og anbefalte at totalt uttak i ICES statistikkområde 3a og 4 ikke burde overstige 93 614 tonn.

Norge og EU ble 11. april 2019 derfor enige om at seikvoten skulle fastsettes til 93 614 tonn i 2019. Av dette kan Norge fiske 48 879 tonn. Etter å ha byttet fra oss 880 tonn til Sverige, og avsatt 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål gjensto 47 989 tonn som kan fiskes av norske fartøy. Vi overførte 5 438 tonn ubenyttet kvote fra 2018, så total disponibel kvote for norske fartøy er 53 427 tonn i 2019.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kan fiske inntil 940 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde 6a nord for 56°30' N. I likhet med tidligere ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. Per 19. september er det i ERS meldt inn 470 tonn fra område 6a.

Tabell 1: Gruppekvoter i 2019

Fartøygrupper	Fra årets start		Etter oppdatert kvote	
	Forskriftskvote	Justert gruppekvote	Forskriftskvote	Justert gruppekvote
Not	5 500	5 500	5 500	5 500
Konvensjonelle	8 000	8 000	8 000	8 000
Trål	49 428	54 827	34 489	39 927
Torsketrål	32 432	36 402	21 527	25 497
Seitrål	8 441	9 475	5 603	6 636
Avgrenset nordsjøtrål	1 968	2 068	1 693	1 793
Pelagisk-/nordsjøtrål ¹	6 587	6 882	5 667	5 902
Totalt	62 928	68 327	47 989	53 427

¹ 100 tonn er trukket fra den justerte gruppekvoten til Pelagisk-/Nordsjøtrål for å dekke estimert bifangst som gikk til oppmaling i industritrålfisket i 2018.

Bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2019 belastes gruppekvoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2020.

Tabell 2: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2019 – foreløpige tall

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justerte kvoter (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	34 489	39 828	35 284	4 544	89 %	286 797
Torsketrål ¹	21 527	25 497	25 612	-115	100 %	209 976
Seitrål ¹	5 603	6 636	3 738	2 898	56 %	31 039
Avgrenset nordsjøtrål	1 693	1 793	2 615	-822	146 %	23 143
Pelagisk-/nordsjøtrål	5 566	5 902	3 320	2 582	56 %	22 638
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ²	100	100	100	-	100 %	682
Not	5 500	5 500	4 778	722	87 %	24 943
Konvensjonelle totalt	8 000	8 000	2 565	5 435	32 %	23 681
Konvensjonelle havfiskefartøy			361			3 153
Andre konvensjonelle fartøy			2 204			20 528
Forskning og undervisning	10	10	0	10	4 %	3
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)			42			246
Totalt	47 999	53 338	42 669	10 669	80 %	335 671

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 19. september 2019.

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålernes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektoratets ukestatistikk.

² Det foreligger ikke bifangstestimat for 2018, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt; dette avregnes gruppekvoten i 2019.

3.1 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED TRÅL

3.1.1 Fartøy med torsketråltillatelse

Fartøy med torsketråltillatelse er regulert med maksimalkvoter. For fartøy med torsketråltillatelse som er registrert som fabrikktrålere ble maksimalkvoten satt til 1 540 tonn ved årets start. For øvrige torsketrålere ble maksimalkvoten satt til 1100 tonn. Denne ble økt flere ganger, sist til 2 300 tonn per faktor, den 4. juli.

Så langt i 2019 har 22 torsketrålere landet fangster på 22 tillatelser i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Om tallet står seg ut året er det fire fartøy færre som har deltatt i fisket sammenlignet med 2018, og på tre færre tillatelser. I 2017 ble det fisket på 31 tillatelser av 28 fartøy. Gruppen har per 19. september landet 25 612 tonn sei, eksklusive fangst belastet strukturkvoter fra seitrål.

3.1.2 Fartøy med seitråltillatelse

Fartøy med seitråltillatelse var fra årets begynnelse regulert med en maksimalkvote på 800 tonn per kvotefaktor. Maksimalkvoten ble økt til 1 000 tonn per kvotefaktor den 4. juli.

Per 19. september har tre fartøy landet 2 898 tonn på tre seitråltillatelser; inklusive fangst belastet strukturkvoter fra seitrål registrert på torsketrålere.

3.1.3 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

I begynnelsen av året var maksimalkvoten for fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse satt til 600 tonn. Maksimalkvoten ble økt til 1 000 tonn den 9. august.

25 fartøy har fisket 3 320 tonn på 26 pelagisk- eller nordsjøtråltillatelser per 19. september. Fisket varierer mye mellom fartøyene: ti fartøy har landet mer enn 100 tonn; tolv mindre enn 10 tonn. Gruppens fiske i siste kvartal varierer fra år til år.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kunne fra årets start fiske direkte etter sei, innenfor en maksimalkvote på 300 tonn per kvotefaktor (150 tonn for fartøy med kvotefaktor 0,5). Denne ble økt to ganger, sist 2. september til 800 tonn per hele kvotefaktor.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse har per 19. september landet 2 615 tonn sei. Fangstene varierer mye også i denne gruppen: elleve fartøy har tatt over 100 tonn, mens femti fartøy har tatt under 10 tonn.

Som nevnt ovenfor vil estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2019 belastes gruppekvote til pelagisk- og nordsjøtrål i 2020.

3.2 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap ble fra årets start regulert med en maksimalkvote på 1 000 tonn.

Gruppen har per 19. september landet 2 565 tonn sei. Gruppen fisker normalt mest i februar og i siste halvår.

3.3 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED NOT

Fartøy som fisker etter sei med not er regulert med en gruppekvote på 5 500 tonn. Per 19. september er det landet 4 778 tonn. Gruppen fisker normalt svært lite i siste halvår.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR 2020

ICES gir samlet råd for fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak (ICES statistikkområde 3a og 4) og havområdene vest av 4°V (ICES statistikkområde 6).

Rekrutteringen er fallende over tid, med de laveste nivåene de siste 10 årene. Gytebestanden har fluktuert uten noen klar trend på et nivå over $MSY B_{trigger}$ siden 1996. Fiskedødeligheten har stabilisert seg på eller under F_{MSY} siden 2014.

Figur 1: Oversikt over landing, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse.

Kilde: ICES-råd, juni 2019

ICES anbefaler, med utgangspunkt i en MSY-tilnærming, at fangster ikke bør overstige 88 093 tonn i 2020, en reduksjon på nesten 15 % sammenlignet med det oppdaterte rådet for 2019.

En kvote for 2020 vil ikke fastsettes før etter forhandlinger senere i år. I tidligere år har 9,4 % av avtalt totalkvote blitt avsatt til EU for fiske i ICES-område 6a før fordeling av restkvoten; vi legger til grunn at et tilsvarende kvantum settes av for 2020, slik at TAC for ICES-områdene 3a og 4 blir på 79 812 i 2020. Dersom Norges andel av TAC, samt overføringer, blir som i tidligere år vil Norge få en kvote fra avtalen på 41 702 tonn i 2020. Etter kvotebytte på 880 til Sverige og avsetning til forskning på 10 tonn gjenstår 40 812 tonn til fordeling på norske fartøy.

De siste årene har totalkvoten vært høy, og vi har overført betydelige kvantum fra ett år til neste. Det ser ut som vi i 2019 vil oppnå en total kvoteutnyttelse så en slik overføring til 2020 vil sannsynligvis ikke forekomme.

Dersom Norge og EU avtaler en seikvote i tråd med MSY-rådet fra ICES, vil disponibel kvote til norske fartøy, uten overføringer mellom år, være 12 516 tonn lavere i 2020 enn i 2019, en reduksjon på omtrent 23 %.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2020

Norsk kvote er enda ikke fastsatt, men i det kommende legges det til grunn en kvote på 41 702 tonn, hvorav 40 812 tonn er til fordeling til gruppene.

5.1 NOTFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten til fartøy som fisker med not for 2020 fastsettes til 5 500 tonn. Dette er i tråd med tidligere fastsatt gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy som har adgang til å fiske sei med not også kan fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

5.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten for fisket etter sei med konvensjonelle redskaper også i 2020 settes til 8 000 tonn.

For å sikre et kvantum for kystfisket, foreslår Fiskeridirektøren at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy kan stoppes når det gjenstår 1 400 tonn av gruppekvoten.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper reguleres med en generell maksimalkvote på 1 000 tonn.

5.3 TRÅLFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at den resterende del av den norske seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak i 2020, det vil si 27 312 tonn, tildeles fartøy som fisker etter sei med trål.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av fordelingen av trålnes gruppekvote, gitt ved tabell 4 nedenfor.

Tabell 3: Fordeling av gruppeknoten for trål i 2020

<i>Gruppe</i>	<i>Andel (%)</i>	<i>Gruppekvote (tonn)</i>
<i>Gruppekvote trål</i>		27 312
<i>Nordsjøtrålere fast andel</i>		5 000
<i>Til fordeling</i>		22 312
<i>Herav:</i>		
<i>Torsketrålere</i>	73,0	16 288
<i>Seitrålere</i>	19,0	4 239
<i>Nordsjøtrålere</i>	8,0	1 785
<i>Sum nordsjøtrålere</i>		6 785

5.3.1 Torsketrålere

Torsketrålerne har ingen fast tildeling, og den justerte gruppeknoten vil være 36 % lavere i 2020 enn i 2019.

Fra 1. januar 2019 var torsketrålnes maksimalkvote overregulert med 74 %; det ble gjennomført flere refordelinger gjennom året, og gjeldende overregulering er på 264 %.

Dersom enkelfartøys fangster i årene 2014-2019 (utenom 2017) var begrenset av en maksimalkvote på 900 tonn per faktor, ville totale fangster i disse årene variert mellom omtrent 13 500 og 18 500 tonn, i snitt 16 000 tonn. Dette tilsvarer en overregulering fra årets start på 123 %.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med følgende maksimalkvoter i 2020:

Tabell 4: Maksimalkvoter for torsketrålere i 2019

<i>Gruppe</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>
<i>Fabrikktrålere</i>	1,4	1 260
<i>Andre torsketrålere</i>	1,0	900

5.3.2 Seitrålere

Seitrålnes gruppekvote vil være omtrent 24 % lavere i 2020 enn i 2019.

Fra 1. januar 2019 var seitrålnes maksimalkvote overregulert med 66 %. Med gjeldende maksimalkvote er denne på 107 %.

Basert på årets fiske og forventningene til neste års kvote anbefales en overregulering på 94 %, som gir følgende anbefaling for 2020:

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fartøy med seitråltillatelse med kvotefaktor 1,0 settes til 600 tonn i 2020.

5.3.3 Nordsjøtrålere (samlebetegnelse)

Nordsjøtrålere er en samlebetegnelse for tre ulike grupper av trålere som alle har sitt viktigste fiskeområde i Nordsjøen og delvis i Skagerrak. Denne gruppen omfatter fartøy med nordsjøtråltillatelse, pelagisk tråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse.

5.3.3.1 Bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye sei som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte. Fiskeridirektoratet har hatt forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster på høring. Høringsfristen var 5. januar 2018. Det kom en rekke høringssvar med konkrete forslag. Fiskeridirektoratet har behandlet høringsinnspillene og saken ligger nå til behandling i Nærings- og Fiskeridepartementet.

Inntil forskriften er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av sei i industritrålfisket etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

5.3.3.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fra og med 2011 ble det innført en fordeling av gruppekvoten som ga 77 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk 23 %.

Denne fordelingen gir følgende kvoter i 2020:

Tabell 5: Fordeling av gruppekvoten for nordsjøtrålere i 2020

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Nordsjøtrålere		6 785
<i>Pelagisk- og nordsjøtrål</i>	77 %	5 224
<i>Avgrenset nordsjøtrål</i>	23 %	1 561

5.3.3.2.1 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Fra 1. januar 2019 var pelagisk- eller nordsjøtrålernes maksimalkvote overregulert med 180 %; gjeldende overregulering er på 367 %.

Basert på årets fiske og forventningene til neste års kvote anbefales en overregulering på 222 %, som gir følgende anbefaling for 2020:

Fiskeridirektøren foreslår å gi fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse en maksimalkvote på 600 tonn.

5.3.3.2.2 Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kunne fiske direkte etter sei fra årets start.

Fra 1. januar 2020 var de avgrensede nordsjøtrålernes maksimalkvote overregulert med 804 %; gjeldende overregulering er på 2 309 %.

Basert på årets fiske og forventningene til neste års kvote anbefales en overregulering på 938 %, som gir følgende anbefaling for 2020:

Fiskeridirektøren foreslår å gi de fartøy som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 en maksimalkvote på 300 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse gis en maksimalkvote på 150 tonn.

For å begrense et overfiske av gruppeknoten til avgrenset nordsjøtrål ble det i 2017 innført et forbud mot direktefiske etter sei for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse. I 2018 ble det likevel gitt adgang til et direktefiske fra og med 4. juni, og i 2019 kunne de fiske direkte fra årets start, på grunn av en høy seikvote. Denne kvoten ble nedjustert i april på grunn av et oppdatert, lavere, kvoteråd fra ICES, som resulterte i lavere norsk kvote. På grunn av kvoteutnyttelsen i gruppen pelagisk-/nordsjøtrål var det likevel rom for å opprettholde direktefisket: utnyttet kvote av pelagisk-/nordsjøtrål kan overføres i sin helhet til avgrenset nordsjøtrål ettersom de begge er medlemmer av samlegruppen nordsjøtrål.

Med bakgrunn i den labre kvoteutnyttelsen til pelagisk-/nordsjøtrål i 2018 og 2019 (og før 2015), samt redusert partrålingsaktivitet, er det grunn til å forvente at den samlede gruppeknoten til nordsjøtrålerne vil være relativt romslig også i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan fiske direkte etter sei i 2020.

5.4 KVOTEFLEKSIBILITET

Norge og EU er enige om at det kan tillates et over- eller underfiske på inntil ti prosent og at dette kan belastes eller godskrives totalkvoten året etter.

Dette er per i dag ikke en del av den nasjonale reguleringen, noe som gjør at det ikke kan legges opp til et bevisst under- eller overfiske av den norske seikvoten. Dersom en skal ha denne muligheten må det i så fall komme klart frem i reguleringsforskriften hvordan et slikt overfiske skal belastes. Grunnet svært ulik grad av kvoteutnyttelse og høy overregulering vil det ikke være aktuelt med kvotefleksibilitet på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at fiske utover totalkvoten i 2019 skal belastes totalkvoten i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at et gjenstående kvantum på inntil 10 % av Norges kvote i 2019, før eventuelle overføringer og kvotebytter, kan godskrives totalkvoten i 2020.

Av hensyn til god utnyttelse av Norges totalkvote anbefales det at kvotefleksibiliteten mellom grupper videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, kan den overskytende kvoten refordes til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.